

KONYA TİCARET ODASI

NORVEÇ ÜLKE RAPORU

Etüd-Araştırma Servisi

Mayıs 2009

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I

NORVEÇ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1. Ülke Kimliği	1
1.2. Kısa Tarihçe	2
1.3. Fiziki Yapı	2
1.4. Siyasi Yapı	3
1.5.Nüfus ve Sosyal Altyapı	3
1.6 Ulaşım	4
1.7 Doğal Kaynaklar	4

BÖLÜM II

GENEL EKONOMİK DURUM

2.1 Temel Ekonomik Göstergeleri	6
2.2. Dış Ticaret.....	7
2.3 İhracat ve İthalat Ürünleri, Dış Ticarete Öne Çıkan Ülkeler	8
2.4 Doğrudan yabancı yatırımlar	8

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE İLE EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

3.1 Türkiye-Norveç Arasındaki İhracat ve İthalat İlişkisi	11
3.2 Türkiye'nin Norveç'e İhracatındaki Başlıca Kalemler	12
3.3Türkiye-Norveç Ticari İlişkilerin Geliştirilmesi.....	13
KAYNAKÇA	14

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Norveç Ülkesi Genel Ekonomik Göstergeler.....	7
Tablo 2: Norveç Ülkesi Dış Ticaret.....	7
Tablo 3 : Türkiye-Norveç Arasındaki Önemli Anlaşmalar.....	10
Tablo 4 : Türkiye-Norveç Arasındaki İhracat ve İthalat.....	11

BİRİNCİ BÖLÜM
GÜNEY KORE HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1 ÜLKE KİMLİĞİ

Resmi Adı	: Norveç Krallığı
Yönetim Şekli	: Anayasal monarşi
Resmi Dili	: Norveççe
Dini	: Hıristiyan
Başkent	: Oslo
Yüzölçümü	: 323.877 km ²
Nüfus	: 4,6 milyon (2007*)
Başlıca Şehirler	: Bergen, Trondheim, Stavanger, Baerum, Kristiansand, Drammen, Tromso.
İklimi	: Batı kıyısı sıcak deniz akıntıları nedeniyle rüzgarlı ve serin bir yaza sahiptir. İç kısımlarda yazlar daha ılık, kışlar ise daha soğuk ve az yağışlı geçmektedir.
Para Birimi	: Norveç Kronu (NOK) 1 NOK: 0,23 YTL (2008)

1.2 KISA TARİHÇE

19. yüzyılın başlarında Danimarka Napolyon Savaşları'yla temelinden sarsıldı. Danimarka Britanya'ya karşı kendini korumak amacıyla Fransa'yla ittifaka girdi. Ancak Fransa savaşı kaybedince Danimarka 1814 yılında imzaladığı Kiel Antlaşması uyarınca savaşı kazanan tarafın üyesi olan İsveç'e Norveç'i bırakmak zorunda kaldı.

17 Mayıs 1814 tarihinde Norveç tarihindeki ilk anayasa'yı kabul etti. Norveçliler İsveç yönetiminden memnun kalmaması üzerine ayaklanmalar ortaya çıktı. Bu ayaklanmaların büyümesi üzerine, 1905 tarihinde İsveç Norveç'in bağımsızlığını tanıdı.

II. Dünya Savaşı'nda Norveç tarafsız kalma niyetinde olmasına rağmen, 9 Nisan 1940 tarihinde Nazi Almanyası'nın saldırısına uğradı. Alman kuvvetleri Oslo, Bergen, Trondheim, Kristiansand ve Narvik kentlerini işgal ettiler. Norveç ordusu uzun bir süre direndi ama 7 Haziran'da teslim olmak zorunda kaldı. Kral Haakon Londra'ya sığındı. 8 Mayıs 1945 tarihinde Almanyası'nın teslim olmasına kadar Norveç işgal altında kaldı.

1949 yılında Norveç NATO'ya üye oldu. 1960'ların sonunda Norveç sularında keşfedilen petrol ve doğal gaz Norveç'e büyük bir refah kazandırdı. 1972 ve **1994'de yapılan referandumlarda Norveç seçmenleri Avrupa Birliği'ni reddetti.** Norveç şu anda Avrupa Birliği ile olan ilişkilerini üyesi bulunduğu EFTA aracılığıyla sürdürmektedir. **Günümüzde Norveç Birleşmiş Milletler raporlarına göre yaşam standartları bakımından dünyanın en ileri ülkelerinden biridir.**

1.3 FİZİKİ YAPI

Norveç, Batı Avrupa'nın en kuzeyinde bulunan ve kabaca İskandinavya Yarımadasının kuzey ve batısını ihtivâ eden bir ülkedir. Doğusunda Finlandiya, İsveç ve Rusya vardır. Kuzeyi, Kuzey Buz Denizi ve Barents Denizi, batısı Atlantik Okyanusu (Norveç Denizi) ve güneyi Skagerrak ve Kuzey Deniziyle örtülüdür. Yüzölçümü 323.878 km²'dir. Kıyıları boyunca, yaklaşık 150.000'in üzerinde ada ve deniz kayalıkları mevcuttur. Norveç yüzölçümü, kolonileriyle birlikte 387.014 km²'ye ulaşır. **Bu yüzölçümüyle, Rusya Federasyonu hâric Avrupa'nın beşinci büyük ülkesidir.**

İskandinavya Yarımadasının omurgasını teşkil eden eski zaman kristal dağ kütlelerinin büyük bir bölümü Norveç toprakları boyunca uzanır. Ostlandet, Norveç'in en önemli ve en verimli topraklara sâhip bölgesidir. Bölgede yaklaşık 580 km uzunluğundaki ülkenin en uzun nehri olan Glomma Nehri ve en büyük gölü olan 375 km² yüzölçümlü Mjosa Gölü yer alır.

Kuzey Norveç, ülkenin en geniş bölgesidir. Norveç'in en kuzeyinde kalan bölge en az nüfusludur. Göçebe çobanların yaşadığı Finnmark Yaylasının bulunduğu bu bölge, Norveç topraklarının % 35'ini ihtivâ eder. Norveç'in yaklaşık 650 km kuzeyinde, Kuzey Buz Denizinde yer alan Şvalbard Adaları 62.700 km²lik bir yüz ölçümüne sâhiptir.

1.4 SİYASİ YAPI

Norveç, anayasaya sâhip, soydan soya geçen bir monarşik rejimle idâre edilir. Devlet başkanı kraldır. Kralın, hükümetle berâber yürütme gücü vardır. Kânunlardaki kralın imzâları, hükümet içindeki ve parlamentoya karşı sorumlu bir bakan tarafından yeniden tasdik edilir. Kral sâdece sembolik hükümet başkanıdır. Yasama meclisi 155 üyeden meydana gelir. Seçimlerde oy kullanma yaşı 18`dir.

Yargı gücü, Yüce Divan yâni Yüksek Mahkemededir. Hükümet kabinesi, bir başbakan ve yedi üyeden meydana gelir. Üyeler, en az 18 yaşında ve Protestan(muhafazakâr) Luther Devlet Kilisesi üyesi olmak mecbûriyetindedirler. Çoğu parlamenter sistemlerin aksine, hükümet kabinesi ve kral, meclisi feshedemez ve yeni seçimlere gidemez. Meclis dört yıl için seçilir. Yargı gücü, yasama ve yürütme güçlerinden bağımsız ve ayrı bir güçtür. Kânûnî meselelerde en üst mercidir. Norveç, idârî olarak 19 eyâlete, bunlar da 450den fazla belediyeye ayrılmıştır. Eyâlet yönetimi hükümeti temsil eden bir Eyâlet Yürütme Konseyinin elindedir. Ülke, ayrıca polis ve şerif sorumluluk bölgelerine bölünmüştür. Mahallî idâre, Belediye Konseylerine bırakılmıştır. Eyâlet ve belediye seçimleri iki yılda bir yapılır. Norveç, Doğu-Batı arasında köprü siyâseti içindedir. Rusya Federasyonuna (Eski Sovyet Rusya) komşu olması, ülkeyi 1949 yılında NATO üyesi olmaya zorlamıştır.

1.5 NÜFUS VE SOSYAL ALTYAPI

Norveç nüfusu 4.283.000`dir. Norveç, nüfus yoğunluğu bakımından **İzlanda hâriç, Avrupa'nın en küçük ülkesidir**. Km²ye ancak 13 kişi düşmektedir. İkinci Dünyâ Harbinden sonraki dönemde yıllık nüfus artış oranı % 2'yi geçmemiştir. Nüfusun % 44,2'ye yakın bir bölümü şehir merkezlerinde oturur. Nüfus dağılımı, bölgelere göre eşit değildir. Kuzey toprakları çok seyrek. Toplam nüfusun yaklaşık % 75'i Oslo-Trondheim arası bölgededir. Ülkenin en kalabalık yeri Oslo ve çevresi, toplam nüfusun % 40'ına sâhiptir.

Bugünkü Norveç resmî dili iki tânedir; Bokmal (Kitap dili) ve Nynorsk (Yeni Norveç=Yeni İskandinav). Nüfusun dörtte biri ise Nynorsk dilini konuşur. Norveçliler, resmî

dilden başka, birbirinden farklı yüzlerce lehçelerle konuşur. Bu lehçeler, iki ana dil grubundan türemiştir. Bunlardan biri ülkedeki en büyük topluluk olan Sea Lapps'ın (Denizci Laponyalılar) konuştuğu dil, diğeryse, en küçük topluluk olan Lpps'lerin (Samer Laponyalılar) konuştuğu Samisk (Laponyaaca) dilidir. **Ayrıca Almanca, özellikle ticârî alanda oldukça yaygın durumdadır.**

Ülkenin dîni, resmî olarak Protestan Lutherist'dir. Halkın % 90'ı bu inançtaki devlet kiliselerine bağlıdır. Nüfûsun % 4'üyse çeşitli Metodist, Katolik, Baptist, Yahûdî ve Ortadoks gruplarından teşekkül etmiştir. Oslo çevresinde Pancap dili konuşan yaklaşık 25.000 Pakistanlı Müslüman mevcuttur.

1.6 ULAŞIM

Norveç gibi dağlık ve karlı ülkelerde kara ve demiryollarının yapımı ve bakımı zor ve pahalıdır. Ülkeyi boydan boya geçen bir demiryolu Kuzey Kutup Dairesi'nin kuzeyindeki Bodö'ye kadar uzanır. İsveç'te çıkarılan demir cevheri Norveç'in en kuzeyindeki Nar-vik limanına trenlerle taşınır. 2.400 kilometrelik bir karayolu Oslo'dan SSCB sınırındaki Kirkenes'e uzanır. Yaygın kara ve demiryollarına karşın, **Norveç'in ana ulaşım yolu denizdir.**

Kıyı boyunca ve fiyortların içlerinde küçük buharlı ve motorlu tekneler kullanılır. Kıyı gemiciliğinin yanı sıra, **Norveç dünyanın en büyük deniz ticaret filolarından birine sahiptir.** Gemilerin yarısı petrol tankerleridir; geri kalanların çoğu başka ülkeler arasında mal taşıyarak Norveç'e gelir sağlar. Uluslararası seferler yapan İskandinav Havayolları (SAS) bir Norveç, İsveç ve Danimarka ortaklığıdır.

1.7 DOĞAL KAYNAKLAR

II. Dünya Savaşı'ndan sonra ileri sanayi ülkeleri arasına giren Norveç'te, geçmişte balıkçılık, kerestecilik, gemi yapımı ve deniz taşımacılığı önemliydi. Norveç topraklarında petrol yoktu. Ama Kuzey Denizi'nde 1970'ten sonra başlatılan arama çalışmaları sonucu Norveç'e ait bölge içinde **Batı Avrupa'nın en zengin petrol ve doğal gaz yatakları bulundu.**

Norveç'te büyük bölümü dış ülkelere satılan petrol ülke için önemli bir gelir kaynağıdır. Ülkenin tek kömür yatağı Svalbard adalar grubundan Spitsbergen'dedir. SSCB'nin yakınındaki Varanger Fiyordu çevresinden ve bazı başka yataklardan demir cevheri elde edilir. Titan üretmekte yararlanılan ilmenit yatakları çok zengindir. Ayrıca kükürt ve bakır

NORVEÇ ÜLKE RAPORU

çıkartılır. Hidroelektrik santrallerden elde edilen enerjinin büyük bölümü yurtdışından getirilen maden cevherlerinin ergitilmesinde kullanılır. Alüminyum ve demir alaşımları bu sanayi dalının başlıca ürünleridir. Norveç dışarıya işlenmiş alüminyum ve nikel satar.

İKİNCİ BÖLÜM

GENEL EKONOMİK DURUM

2.1 TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

Norveç ekonomisi karma ekonominin bir örneğidir; serbest pazar etkinlikleriyle hükümet müdahalesinin bir birleşimini içerir. Hükümet, petrol sektörü ve elektrik üretimi gibi kilit alanları kontrol eder. Petrol kaynakları üzerindeki kontrol mekanizmaları, Norveç'teki ana işletmecilerde devlet mülkiyetinin bir birleşimidir.

Ülke doğal kaynaklar – petrol, su gücü, balık, ormanlar ve madenler – bakımından zengindir. Kısmen petrol üretimi nedeniyle, ama esas olarak, iş yapmak için iyi bir ortam yaratan etkin ekonomi politikaları sebebiyle Norveç, dünyada en yüksek yaşam standartlarından birini elde etmiştir. Ayrıca Norveç'te çok yüksek bir istihdam oranı vardır.

Norveç ekonomisi, büyük ölçüde petrol üretimine bağımlıdır. 2004'te petrol ve gaz, ihracatın %50'sini oluştururken, Norveçliler, önümüzdeki 20 yıl içinde petrol ve gazın tükenmeye başlayacağı zamanlardan endişe etmektedirler. Buna bağlı olarak, Norveç petrolden kaynaklanan bütçe fazlalarını Hükümet Petrol Fonu'nda saklamaktadır. Bugün fonun değeri 150 milyar dolardan fazladır.

Norveç 1972'deki referandum sırasında ve daha sonra Kasım 1994'te Avrupa Birliği dışında kalmaya karar vermiştir. Ancak İzlanda ve Liechtenstein ile birlikte **Norveç, Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) anlaşması aracılığıyla, Avrupa Birliği'nin tek pazarında yer almaktadır.** 2000 yılında hükümet, o zamanlar %100 devlete ait olan petrol firması Statoil'in üçte birini halka arzda satmıştır. Bir sonraki yıl, ana telekomünikasyon tedarikçisi Telenor, Oslo Borsası'nda işlem görmüştür. Devlet Norveç'in en büyük bankası DnB Nor'un ve uçak firması SAS'ın da önemli hisselerine sahiptir. Son yıllarda ekonomik büyüme hızlı olmuş ve işsizlik oranını 1980'lerin ilk yarısından beri görülmeyen düzeylere düşürmüştür.

Hayvan hakları savunucuları ve balina avcılığı karşıtı gruplar, Norveç'in ekonomik konumu göz önüne alındığında, ülkenin aktif olarak ticari balina avcılığıyla uğraşan çok az sayıda ülkeden biri olmasının çelişkili olduğunu söylemektedirler. Çünkü **balina avcılığı ülke ekonomisine önemsiz bir katkıda bulunmaktadır ve tüm dünyanın tepkisini almaktadır.** Balina avcılığının birçok destekçisi, bunun makroekonomik etkisinin önemsizliği konusunda hemfikirdirler, ancak bazı kişilerin ve küçük firmaların canlılığının buna bağlı olduğunu; sürdürülebilir kalkınmanın, insanların tüm soyu tehlikede

olmayan türleri hasat etmesine bağlı bulunduğu ve kıyı alanlarda kültürün önemli bir parçasını oluşturduğu öne sürülmektedir. Bu nedenle ülkede balina avcılığı devam etmektedir.

Aşağıda Norveç ülkesinin genel ekonomik gelişmelerini gösteren tablo yer almaktadır.

Tablo 1: Norveç Ülkesi Genel Ekonomik Göstergeler

	2003	2004	2005	2006	2007
GSYİH (Milyar \$)	225,1	258,6	301,6	335,5	393,2
Kişi Başı GSYİH (\$)	48,934	56,217	65,565	72,934	83,659
Reel Gsyih Büyüme Hızı (%)	1,0	3,9	2,7	2,8	3,2
Enflasyon (Tüketici fiyatlarıyla, ort, %)	2,5	0,4	1,6	2,3	0,4
Nüfus (Milyon Kişi)	4,6	4,6	4,6	4,6	4,7

Kaynak : İstanbul Ticaret Odası, Norveç Ülke Raporu 2008

2.2 DIŞ TİCARET

Norveç`te 1994-200 yılları arasında ticaret hacmi küçük ve ticaret dengesi düzensiz bir seyir gösterirken, 2000 yılından sonra Norveç`in dış ticareti büyük bir gelişme göstermiştir. 2007 yılında, 2000 yılındaki ticaret hacmini yaklaşık iki kat artıran Norveç, yıllar itibariyle ihracatını da önemli ölçüde artırmıştır.

Tablo 2: Norveç Ülkesi Dış Ticaret (Milyar ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	TİCARET HACMİ	TİCARET DENGESİ
1994	34,6	27,3	61,9	7,3
1995	42,1	32,2	74,3	9,9
1996	50,0	37,0	87,0	13,0
1997	48,7	37,6	86,3	11,1
1998	40,9	38,8	79,7	2,1
1999	46,2	35,5	81,7	10,7

2000	60,5	34,5	95,0	26,0
2001	59,5	33,1	92,6	26,4
2002	59,9	35,3	95,2	24,6
2003	68,7	40,5	109,2	28,2
2004	83,2	49,0	132,2	34,2
2005	104,2	54,5	158,7	49,7
2006	122,7	63,0	185,7	59,7
2007	139,0	76,6	215,6	62,4

KAYNAK : İstanbul Ticaret Odası, Norveç Ülke Raporu 2008

2.3 İHRACAT VE İTHALAT ÜRÜNLERİ VE DIŞ TİCARETTE ÖNE ÇIKAN ÜLKELER

Norveç`in başlıca ihracat ürünleri;

Mineral yağlar ve mineral ürünler, Ham petrol, Doğal ve işlenmiş petrol, Doğal gaz, Demir barındırmayan metal, İnceltilmiş mineral ürünler, Balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar`dır. Başlıca ihracat yaptığı ülkeler 2008 yılı itibariyle İsveç, Hollanda, Birleşik Krallık, ABD, Danimarka, Fransa, İspanya ve Çin`dir.

Norveç`in başlıca ithalat ürünleri;

Ulaşım araçları, Maden filizi ve metal hurda, genel sanayi, makineleri ve ekipmanları, bazı sanayi kolları için makine parçaları, Elektrikli makineler ve ekipmanları, Metal ürünler, Petrol ve petrol ürünleri`dir. Başlıca ithalat yaptığı ülkeler 2008 yılı itibariyle İsveç, Almanya, Danimarka, Birleşik Krallık, Kore, ABD, Hollanda, Fransa ve İtalya`dır.

2.4 DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Norveç otoriteleri özellikle kıyı bölgelerinde petrol, iç bölgelerde sanayi (özellikle hi-tech ve ileri düzey sanayiler) ve daha az gelişmiş bölgeleri (kuzey Norveç) teşvik anlamında yabancı yatırımı desteklemektedir. Bununla birlikte, Norveç Hükümeti geleneksel olarak kendi tekelinde olan posta hizmetleri, demiryolları ve yerel alkol üretimi ve perakende satışına ilişkin gerek yerli gerek yabancı yatırımların yapılmasını engellemiştir. 2004 yılında bu kısıtlamaları biraz esneten ülke, bazı posta hizmetleri ile demiryolu kargo hizmetlerinin verilmesi için yabancı yatırımcıların ihalelere katılmasını

NORVEÇ ÜLKE RAPORU

mümkün kılmıştır.

Norveç'te Yatırımda İleri Gelen Ülkeler ;

- ABD
- İsveç
- Fransa
- Hollanda
- İsviçre
- İngiltere
- Almanya
- Danimarka
- Finlandiya
- Japonya`dır.

Norveç'in Yatırım Yaptığı Ülkeler İse;

- ABD
- İsveç
- Danimarka
- İngiltere
- Hollanda
- Almanya`dır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE İLE EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

Türkiye ile Norveç arasındaki diplomatik ilişkiler 1926 yılında kurulmuştur. Türkiye 1942 yılından bu yana Oslo'da yerleşik temsilciliğe sahiptir. 1952 yılında Türkiye'nin NATO'ya girmesiyle iki ülke ilişkileri yeni bir boyut kazanmıştır. Soğuk Savaş yıllarında NATO çerçevesindeki yakın işbirliğine ek olarak, Norveç'in Türkiye'ye ilgisi 1970'lerde artmaya başlamıştır. Türkiye'deki 1983 ve 1987 seçimlerinden sonra iki ülke arasındaki ilişkilerde mesafe alınmaya devam edilmiştir. Bu çerçevede, ikili ilişkilerin geliştirilmesine yönelik adımlar atılmış, resmi ziyaretler, siyasi danışmalar sürdürülmüş ve ekonomik-teknik toplantılar yapılmıştır.

1990'lı yıllarda Norveç'in Güneydoğu Anadolu'daki olaylara yanlı yaklaşımının etkisiyle iki ülke arasındaki siyasi temasların azaldığı, diğer alanlardaki ilişkilerin de durgun olduğu bir evre geçirilmiştir. Bu dönemin ardından ilişkilere 1997 yılından itibaren yeniden olumlu bir hava hakim olmuş, aralarında Parlamento Başkanı, Başbakan, Dışişleri Bakanı, diğer bakanlar ve Parlamento heyetleri arasında ziyaretlerin de yer aldığı çeşitli temaslar gerçekleştirilmiştir.

Bu ticari ilişkiler sürecince, Türkiye ve Norveç arasında bazı anlaşmalar yapılmıştır. Bu anlaşmaların isimleri ve tarihleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3 : TÜRKİYE-NORVEÇ ARASINDAKİ ÖNEMLİ ANLAŞMALAR

1. Ticaret Anlaşması

(İmza tarihi: 24 Ocak 1949)

2. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesine ve Diğer Bazı Hususların Düzenlenmesine İlişkin Anlaşma

(İmza Tarihi: 16 Aralık 1971)

3. Ticari, Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması

(İmza Tarihi: 10 Şubat 1978)

4. Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşma

(İmza Tarihi: 8 Ağustos 1977)

5. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi

(İmza Tarihi: 20 Temmuz 1978)

6. Ticari, Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu Çalışma Grubu
II. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı

(İmza Tarihi: 28 Nisan 1992)

Türkiye ile Norveç Avrupa Birliği üyesi olmayan iki NATO üyesi ülke olup, savunma ve güvenlik konularında ortak tutum içerisindedir. İki ülke arasında ticaret hacmi artış eğilimi göstermekle birlikte, dış ticaret dengesi Türkiye aleyhine gelişmektedir. Norveç’le ticaretimizde rakiplerimiz; Çin,Hindistan, Pakistan, Portekiz, İtalya, İspanya ve Yunanistan’dır.

Türkiye’nin Norveç’e sattığı mal ar çok çeşitlilik gösterirken, **Norveç’in ülkemize petrol türevleri ve balık sattığı görülmektedir. İki ülke arasında ekonomik ilişkilerin daha da güçlendirilmesine yönelik olarak Norveç’in ülkemizde özellikle enerji alanında çalışmalar ve işbirlikleri yapması amacıyla çaba gösterilmektedir.**

11 Nisan 2005 tarihinde Başbakan Erdoğan’ın resmi temaslarda bulunmak üzere Norveç’e yapmış olduğu ziyarette, Norveç Başbakanı Kjell Magne Bundevik ile gerçekleştirdiği görüşmelerde; Enerji, Petrol, Telekomünikasyon, Ulaştırma ve Dış politika konuları ele alınmış ve bu konularda ticari işbirliği alanındaki çalışmalar için yapılması gereken adımlar ele alınmıştır.

3.1 TÜRKİYE-NORVEÇ ARASINDAKİ İHRACAT VE İTHALAT İLİŞKİSİ

Türkiye-Norveç arasındaki ticari ilişkiye baktığımızda, ithalat değerinin ihracat değerinden daha fazla olduğu göze çarpmaktadır. Bu durum yıllar itibariyle bir artış göstermiştir.

Aşağıdaki tabloda Türkiye-Norveç arasındaki ihracat, ithalat, ticaret hacmi ve dengesi verilmiştir.

Tablo 4 : Türkiye-Norveç Arasındaki İhracat ve İthalat

2005	245.165	374.203	619.368	-179.808
2006	260.896	496.458	757.354	-235.562
2007	375.340	495.568	870.908	-120.228

2008	391.201	622.659	1013.86	-231.458
2009 (Mart)	41.715	71.621	113.336	-29.906

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu

3.2 TÜRKİYE`NİN NORVEÇ`E İHRACATINDAKİ BAŞLICA KALEMLER

Türkiye`nin Norveç ülkesine olan ihracatında en fazla ürünler Motorlu kara taşıtları, bunların aksam ve parçaları, Örme giyim eşyası ve aksesuarları ve Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları gelmektedir. ithalatta ise petrol ürünleri ve deniz ürünleri en fazla ithalatı yapılan kalemler arasındadır.

İhracattaki Başlıca Kalemler:

- Motorlu kara taşıtları, bunların aksam ve parçaları
- Örme giyim eşyası ve aksesuarları
- Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları
- Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları
- Mensucattan mamul diğer eşya, kullanılmış eşya,
- Sebze, meyve, bitki parçaları, sert kabuklu yemiş
- Nükleer reaktörler, kazan; makine ve cihazları aletler
- Demir veya çelikten eşya
- Seramik mamulleri
- Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgil ve kavun kabuğu
- Plastik ve plastikten mamul eşya

İthalatta Başlıca Kalemler:

- Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar
- Kazan, makine ve cihazlar, alet ve parçaları
- Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar, diğer omurgasızlar
- Alüminyum ve alüminyum eşya
- Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıt ve kartondan mamul eşya
- Plastik ve plastikten mamul eşya
- Demir ve çelik
- Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları
- Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar cihazları, tıbbi alet

- Gemiler, suda yüzen taşıt ve araçlar
- Eczacılık ürünleri
- Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento

3.3 TÜRKİYE- NORVEÇ TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞTİRİLMESİ

Türkiye-Norveç arasındaki ticari işbirliği 2008 Şubat ayında iki ülke arasında görüşmeler tekrar ele alınmıştır. Fakat bu görüşmeden sonra ülkeler arasında somut bir ticari ilişkilere dönük bir adım atılmamıştır.

Türkiye-Norveç arasındaki ticari ilişkileri geliştirmek için 2000 yılında Türkiye-Norveç-Türk İşadamları Derneği kurulmuştur. Dernek Norveç'deki Türk İşadamlarını bünyesinde barındıran saygın yerini almış bir sivil toplum kuruluşudur. 2007 Nisan ayı itibari ile 50 iş adamını bünyesine katmıştır.

Dernek üyelerine aşağıdaki konularda bilgi sağlamaktadır:

- İhracatçı ve ithalatçı firma bilgilerini bulundurmak,
- İkili ticaret, gümrük mevzuatı, nakliye ve lojistik konusunda bilgi desteği sunmak,
- Ticari faaliyet gösteren Türk ve Norveç üyelerimiz arasında ithalat, ihracat, finans, ortak projelerle ilgili konularda fikir alışverişinin yapılmasını sağlamak,
- Türkiye ve Norveç'de yıl içinde düzenlenen ticari fuar bilgilerine yer vermek,
- Her iki ülkenin Sosyal, Siyasi ve Ekonomik yapısı ile ilgili bilgileri aktarmak,
- Çalışma Sistemi, başlıca sektörleri, iş prosedürleri ve iki ülke ticaretindeki son gelişmeleri yayınlamak,
- İki ülkede mevcut şirket kuruluşu ile ilgili prosedürler hakkında bilgi aktararak, gereken durumlarda ilgili kurum, kuruluş veya kişilere yönlendirmek,
- Her iki ülke hakkında basında yer alan haberlerden oluşan e-bülten hazırlayarak, e-posta yoluyla üyelere ulaştırmaktır.

Norveç'te iş kurmak isteyenler için aşağıdaki linklerden yararlanılabilir.

- www.bedin.no
- www.nho.no
- www.norge.no
- www.wiersholm.no
- www.chamber.no
- www.innovasjon norge.no
- www.entrepreneurship.no

(Kaynak : <http://www.notid.nos>)

KAYNAKÇA

1. İstanbul Ticaret Odası, Norveç Ülke Raporu 2008
2. İzmir Ticaret Odası, Norveç`in Ticari ve Ekonomik Yapısı ve Türkiye-Norveç Ticari ve Ekonomik İlişkiler, 2006
3. <http://tr.wikipedia.org>
4. <http://www.ulkeler.net/norvec.htm>
5. <http://www.aynaprogrami.com>
6. <https://www.cia.gov>
7. <http://www.notid.nos>